

Journal of Valuation and Expertness

1/2021

JOURNAL OF VALUATION AND EXPERTNESS

editor-in-chief: Ing. Jakub Horák, MBA

managing editor: Ing. Jiří Kučera and Ing. Eva Kalinová

chairman of the editorial board: Ing. Veronika Machová, MBA

Published by:

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

School of Expertness and Valuation

Okružní 517/10

370 01 České Budějovice

Tel.: +420 380 070 218

e-mail: horak@mail.vstecb.cz

<http://journals.vstecb.cz/publications/Journal-of-valuation-and-expertness>

ISSN 2533-6258 (Online)

Since 2016

Periodicity: Twice a year

Date of issue: June 2021

EDITORIAL BOARD/EDIČNÍ RADA

Ing. Veronika Machová, MBA – chairman

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

prof. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D., dr. h. c.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

prof. Ing. Jan Váchal, CSc.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

doc. Ing. Eva Vávrová, Ph.D.

Mendel University of Brno

Ing. František Milichovský, Ph.D., MBA, DiS.

Brno University of Technology

Dr. Lu Wang

Zhejiang University Finance Economics, China

Ing. Ondrej Stopka, Ph.D.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

doc. Ing. Jarmila Straková, Ph.D.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

PaedDr. Mgr. Zdeněk Caha, MBA, Ph.D., MSc.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Ing. Filip Petrách, Ph.D.

University of South Bohemia in České Budějovice

Ing. Simona Hašková, Ph.D.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Ing. Vojtěch Stehel, MBA, PhD.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Ing. Jaromír Vrbka, MBA, PhD.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Ing. Zuzana Rowland, MBA, PhD.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Mgr. Petr Šuleř, PhD.

The Institute of Technology and Business in České Budějovice

Content/Obsah

FINANCIAL ANALYSIS OF A COMPANY OPERATING IN THE INJECTION MOLDING MACHINE MARKET.....	1
FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI PŮSOBÍCÍ NA TRHU VSTŘIKOVACÍCH LISŮ.....	2
Svatopluk Janek, Jakub Horák	
 REDISTRIBUTION OF STAFF IN THE ACCOUNTING DEPARTMENT OF THE COMPANY GW JIHOTRANS, A.S. AS A RESULT OF THE COVID-19 CRISIS AND ITS IMPACTS.....	32
PŘEROZDĚLOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ ÚČETNÍHO ODDĚLENÍ SPOLEČNOSTI GW JIHOTRANS, A.S. V DŮSLEDKU COVID-19 KRIZE A JEHO DOPADY	33
Simona Kocourková, Tomáš Krulický	
 EVALUATION OF EXPERIENCE WITH WORKING FROM HOME.....	41
VYHODNOCENÍ ZKUŠENOSTÍ S PRACÍ Z DOMOVA	42
Adéla Staňková, Eva Kalinová	
 THE INFLUENCE OF COVID-19 ON THE BALANCE OF PAYMENTS OF THE CZECH REPUBLIC AFTER THE OUTBREAK OF THE PANDEMIC IN THE WORLD.....	58
VLIV COVIDU-19 NA PLATEBNÍ BILANCI ČR PO VYPUKNUTÍ PANDEMIE VE SVĚTĚ.....	59
Lucie Ouředníková, Jiří Kučera	
 STOCKS OF THE COMPANY SAMSUNG ELECTRONICS.....	70
AKCIE SPOLEČNOSTI SAMSUNG ELECTRONICS.....	71
Kristýna Konárková, Jiří Kučera	

EVALUATION OF EXPERIENCE WITH WORKING FROM HOME

Adéla Staňková¹, Eva Kalinová²

¹ School of Expertness and Valuation, Institute of Technology and Business in České Budějovice, Czech Republic

² The Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications, Department of Economics, University of Žilina, Slovakia

Abstract

Based on the data obtained from the online questionnaire survey, the article describes the so-called "working from home", which employers were forced to implement. It also describes the likely impacts of working from home on the lives of employees. The COVID-19 pandemic has significantly increased the number of employees working from home. Given that working from home has spread to sectors and professions where it was unimaginable before the COVID-19 pandemic, the results show that this style of work was not entirely appropriate. The aim of this work is to find out how big were the changes which occurred after the introduction of working from home and the closure of schools due to the pandemic, through an online questionnaire survey. The results show that working from home did not suit most employees and they spent more time working from home than they would at work. Due to the closure of schools, there were also cases where employees could not concentrate on work and had to take care of their children more.

Key words: COVID-19, working from home, work-life balance, job satisfaction, distance learning

VYHODNOCENÍ ZKUŠENOSTÍ S PRACÍ Z DOMOVA

Adéla Staňková¹, Eva Kalinová²

¹ Ústav značení a oceňování, Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, Česká republika

²Fakulta provozu a ekonomiky dopravy a spojů, Katedra ekonomiky, Žilinská univerzita v Žilině, Slovensko

Abstrakt

Na základě získaných dat z online dotazníkového šetření popisuje článek tzv. „home office“, který zaměstnavatelé byli nuceni zavést. Zároveň popisuje pravděpodobné dopady práce z domova na život zaměstnanců. Pandemie COVIDU-19 významným způsobem navýšila počet zaměstnanců pracujících z domova. Vzhledem k tomu, že se home office rozšířil i do sektorů a profesí, kde byl před pandemií COVIDU -19 nepředstavitelný, výsledky ukazují, že tento styl práce nebyl úplně vhodný. Cílem práce je zjistit, jak velké změny nastaly po zavedení home office a po uzavření škol z důvodu pandemie, prostřednictvím online dotazníkového šetření. Výsledky ukazují, že práce z domova většině zaměstnanců nevyhovovala a u práce z domova strávili více času, než by strávili v práci. Z důvodu uzavření škol také došlo k případům, že se zaměstnanci nemohli tak soustředit na práci a museli se více starat o své děti

Klíčová slova: COVID-19, práce z domova, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem, spokojenosť s prací, dálkové studium

Úvod

Pandemie COVID-19 a vládní opatření bránící nekontrolovatelnému šíření viru ovlivnily společnost v mnoha směrech. Jedním z nejviditelnějších „výsledků“ je i markantní rozšíření práce na dálku, nejčastěji z domova. Zaměstnavatelé i zaměstnanci byli vlivem okolností nuceni přizpůsobit se velmi rychle nové situaci, často bez předchozích zkušeností s touto formou práce. Omezení kontaktů související s pandemií COVID-19 vedlo mnoho společností k tomu, že svým zaměstnancům umožnily pracovat z domova, a to logicky z důvodu kontroly a zamezení možného přenosu infekce (Mojtahedzadeh et al., 2021). Pandemie způsobená COVID-19 donutila i univerzity přejít z prezenční výuky na výuku prostřednictvím online nástrojů. Tento proces přenosu byl naplánován a proveden rychle, s naléhavým redesignem kurzů původně koncipovaných pro prezenční výuku (Ramírez-Hurtado et al., 2021). Není tedy divu, že během první vlny pandemie se téma práce na dálku stalo středem pozornosti nejen zaměstnavatelů a

zaměstnanců, ale i veřejnosti. Po letním návratu společnosti zpět k (relativně) běžnému životu byla zpravidla v elektronických médiích publikována řada studií na téma práce z domova nebo na dálku opírajících se o výběrová šetření, jejichž reprezentativnost vzhledem k zaměstnanecké populaci České republiky lze často zpochybnit. Cílem těchto ad hoc rychlých analýz bylo zjistit bezprostřední zkušenosti zaměstnavatelů a zaměstnanců s touto formou zaměstnávání, vymezit rozsah práce na dálku a predikovat, do jaké míry se práce na dálku stane standardem i mimo nouzový stav. Výsledky jsou však zatím velmi různorodé, a to zejména díky nevyhovující metodologií (anketní charakter výzkumu), respektive výběru respondentů (např. nadhodnocení vybraného sektoru národního hospodářství či profese apod.). Sociální distancování opravdu zachraňuje životy, ale přináší společnosti velké náklady v důsledku snížené ekonomické aktivity. Klíčovým neznámým faktorem je rychlosť hospodářského oživení se zavedenými sociálními distančními opatřeními a bez nich (Thunstrom et al., 2020). Dalším negativním výsledkem jsou zásahy do samotných rodin, a to konkrétně právě díky narušení zavedených pracovních podmínek. Zejména vznik tzv. domácích kanceláří a práce na kratší pracovní dobu měly okamžitý dopad na spokojenosť ve vztahu. Podle Schmidha et al. (2020) se spokojenosť průměrně snížila u mužů i u žen, téměř bez ohledu na to, zda zažili související změny v jejich zaměstnanecké situaci. Autoři také přicházejí s tvrzením, že přítomnost dětí částečně tlumí pokles spokojenosnosti. Výsledky tak potvrzují předchozí zjištění naznačující, že pandemie COVID-19 obecně ohrožuje kvalitu vztahů párů i zdravé fungování rodiny (Schmid et al., 2020).

Cílem článku je analyzovat dopady práce na dálku na zaměstnance a zaměstnavatele za období od ledna 2019 do března 2021, a to se zacílením na celosvětovou pandemii COVID-19. Pro dosažení stanoveného cíle tohoto článku jsou definovány dvě výzkumné otázky:

1. Jak ovlivnila celosvětová pandemie COVID-19 pohled zaměstnavatelů a na druhé straně zaměstnanců na práci z domova?
2. Co se změnilo u pracujících lidí s dětmi a v jejich domácnostech po uzavření škol během pandemie COVID -19?

Literární rešerše

Kontaktní omezení vztahující se k pandemii COVID-19 vedly řadu společností k tomu, aby své zaměstnance nechali pracovat z domova. Práce z domova vyžaduje pracovní plán podporující zdraví. Časová, prostorová a duševní oddělení pracovního a soukromého života jsou v této době velmi důležitá (Mojtahedzadech et al., 2021). Sociální distancování sice zachraňuje životy, ale přináší společnosti velké náklady v důsledku snížené ekonomické aktivity, a to například velikost kritických parametrů, které by mohly vyvolat negativní dopad na hodnoty statistické životnosti a na diskontní sazby. Klíčovým neznámým faktorem je rychlosť hospodářského oživení se zavedenými sociálními distančními opatřeními a bez nich (Thunstrom et al., 2020). Při této pandemii byli také silně zasaženy i rodiny a jejich kvalita vztahu. Narušení kvality bylo především kvůli zavedení pracovních režimů home office. Schmid et al. (2020) pozorovali podstatnou část respondentů, kteří během krize zaznamenali pozitivní (20 %) nebo negativní (40 %) změny spokojenosnosti ve vztahu. Došli k závěru, že spokojenosť ve vztahu se průměrně snížila u mužů i žen, a to téměř bez ohledu na to, zda u nich došlo ke změnám v zaměstnání kvůli pandemii COVID -19.

S prací z domova souvisí poměrně úzce také fakt, že pandemie také donutila vzdělávací instituce přejít z prezenční výuky na online výuky (Ramírez-Hurtado et al., 2021). Domácí

výuka, nedostatek sociálních kontaktů s vrstevníky a péče o děti doma představuje pro mnoho rodin obrovskou výzvu (Poulain et al., 2020). Ačkoli se už několik studií pokusilo vyhodnotit skutečnou účinnost zavírání škol při COVID-19 v průběhu času, na tuto otázku nebyla dána definitivní odpověď. Kromě toho nebylo objasněno, zda by děti nebo teenegeři mohli být považováni za problém šíření nemoci SARS-CoV-2, nebo naopak, zda rodiče a pracovníci v tomto hrají větší roli. Dostupná zjištění potvrzují, že k zajištění adekvátního učení a předcházení sociálním a ekonomickým problémům musí školy zůstat otevřené, za předpokladu, že dospělí, kteří jsou s dětmi v kontaktu doma a ve škole budou muset dodržovat preventivní opatření (Esposito et al., 2021). Salzano et al. (2021) zase provedli webový průzkum, ve kterém prozkoumali behaviorální reakce během pandemie COVID-19. Aby toto mohli autoři provést, bylo k tomu potřeba účastníků, a to 1860 mladých ve věku 12–18 let, kteří jsou studenti nižšího stupně základních škol až po studenty středních škol. Poté shromázdili údaje o demografických charakteristikách, změnách životního stylu během karanténního období a psychologickém dopadu této složité situace na život dospívajících. Došli k závěru, že i přes silný psychologický dopad karantény vykazovali účastníci dobrou úroveň odolnosti. Ezpeleta et al. (2020) osloви celkem 226 rodičů, 117 dívek a 109 chlapců, kteří se zúčastnili dlouhodobé studie, aby odpověděli na online dotazník o životních podmínkách během lockdownu. Došli k závěru, že se celkové skóre problémů vzájemného či prosociálního chovaní po uzamčení zvýšilo. Horší duševní zdraví dospívajících během lockdownu bylo spojeno s nezdravými činnostmi, zhoršením vztahů s ostatními a nefunkčním stylem rodičovství. Další problém se naskytl u učitelů a účasti jejich studentů na online výuce. Učitelé společně s Catalano et al. (2021) provedli průzkum při online výuce, aby zjistili, zda se studenti účastní, a také aby zjistili důvody jejich nedostatečné účasti. Došli k závěru, že téměř 30 % všech jejich studentů pravidelně neplní své úkoly. Učitelé uvedli, že jsou velmi znepokojení vzdělávacími výsledky svých studentů.

Důležitým problémem je také riziko dětských psychosociálních problémů. Podle Tso et al. (2020) je vyšší u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami anebo s akutním nebo chronickým onemocněním, matek s duševními chorobami, neúplných rodin a rodin s nízkými příjmy. Nedostatečná doba spánku a cvičení, delší používání elektronických zařízení byly spojeny s významně vyšším stresem rodičů a s většími psychosociálními problémy mezi předškoláky. Jiní rodiče, kteří mají minimálně 1 dítě, a to do věku 12 let, většinou vzdělávali své dítě z domova. Mnoho rodičů uvedlo, že chování jejich dítěte se od pandemie změnilo, včetně sklonu k většímu smutku, depresi nebo k pocitu osamění. Uzavření škol bylo významné narušení běžného stavu. Následuje logicky nedostatek fyzické aktivity a sociální izolace. Lee et al. (2021) celkově naznačují, že duševní zdraví rodičů může být důležitým faktorem spojeným se vzděláváním z domova a blahobytom dětí během pandemie. Jiné zkušenosti s domácím učením během pandemie COVID-19 v rodinách s dětmi s duševním onemocněním nebo bez něj uváděly negativní dopady domácího vzdělávání pro rodiče i své dítě a mnoho z nich považovalo domácí vzdělávání za nekvalitní a s nedostatečnou podporou škol. Ve většině zemí byl kontakt s učiteli omezený, takže rodiče měli primární odpovědnost za správu domácího vzdělávání (Thorell et al., 2021). Liu et al. (2021) uvedli problémy s chováním, které byly hodnoceny pomocí dotazníku Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ). Výsledkem je rozšíření prosociálního chování, která byla u dětí 10,3 %, následovala celková obtížnost (8,2 %), problémy s chováním (7,0 %), problémy s vrstevníky (6,6 %), hyperaktivita-nepozornost (6,3 %) a emoční problémy (4,7 %). Ve srovnání s dětmi, které necvičily, měly děti s psychickou aktivitou nižší riziko hyperaktivity a nepozornosti. Děti rodičů s úzkostnými příznaky byly spojeny se zvýšeným rizikem emočních příznaků a celkových obtíží. Závěrem

autoři uvedli, že rozšíření behaviorálních problémů mezi dětmi ve školním věku se pohybovaly od 4,7 % do 10,3 %, když byli doma během vypuknutí COVID-19. Fyzické cvičení může být účinným opatřením ke snížení problémů s chováním dětí, které jsou během pandemie doma. Grätz a Lipps (2021) ukázali, že studenti zkrátili v průměru svůj studijní čas z 35 na 23 hodin týdně. Toto snížení bylo významnější u studentů středních škol ve věku starších 18 let. Zavedení různých sociálních omezení, například tedy zavírání škol a žádosti lidí o práci z domova musí po měsících přísné karantény skončit. Je nutné znovuotevření společnosti. Mnoho zemí plánuje únikové strategie pro postupné zrušení nastavených lockdownů, aniž by vedlo ke zvýšení počtu případů COVID-19. Identifikace východiskových strategií pro bezpečné znovuotevření škol a pracovišť je zásadní pro informování činitelů s rozhodovacími pravomocemi o řízení zdravotní krize COVID-19 (D'angelo et al., 2021).

Metodologie

Veškerá data této práce budou získána pomocí dotazníkového šetření, které bylo realizováno na veřejné internetové stránce Vyplňto.cz. Do výběru dat budou zahrnuty odpovědi od všech respondentů, kteří na dotazníkové šetření odpověděli, a to v určitém čase od 14. dubna do 21. dubna 2021.

Dotazníkové šetření bude pouze online formu na dané stránce. Bude zaměřeno na téma zkušeností s prací z domova a je určeno převážně rodinám, ženám i mužům, které z důvodu opatření v rámci světové pandemie COVID-19 museli svojí práci vykonávat z domova.

Dotazník bude uveden pouze v českém jazyce, a to z důvodu, že šetření bude zaměřeno především přímo na české rodiny, ženy či muže všech věkových kategorií a ze všech různých pracovních oblastí a oborů. Přesněji bude dotazník zaslán respondentům z Jihočeského kraje, kteří byli předem osloveni. Osloveni budou přes sociální síť nebo přímo osobně a jedná se o příbuzné, přátele nebo známé osoby. Osloveno přitom bude celkem 100 pracovně aktivních osob.

Dotazník bude obsahovat přesně 16 otázek, z toho 13 uzavřených otázek a pouze 3 otázky otevřené, kde respondent zapíše svoji odpověď slovně nebo ji může vyjádřit číslovkou.

Pro vyhodnocení výsledků bude využita metoda analýzy zahrnující přípravu, kontrolu, čištění, transformaci, modelování, popis a vizualizaci dat a statistické analýzy dat, které budou provedeny pomocí nástroje MS Office – Excel, ve kterém výsledky každé otázky budou postupně znázorněny v koláčových grafech, statisticky vyhodnoceny a poté slovně popsány a analyzovány.

Výsledky

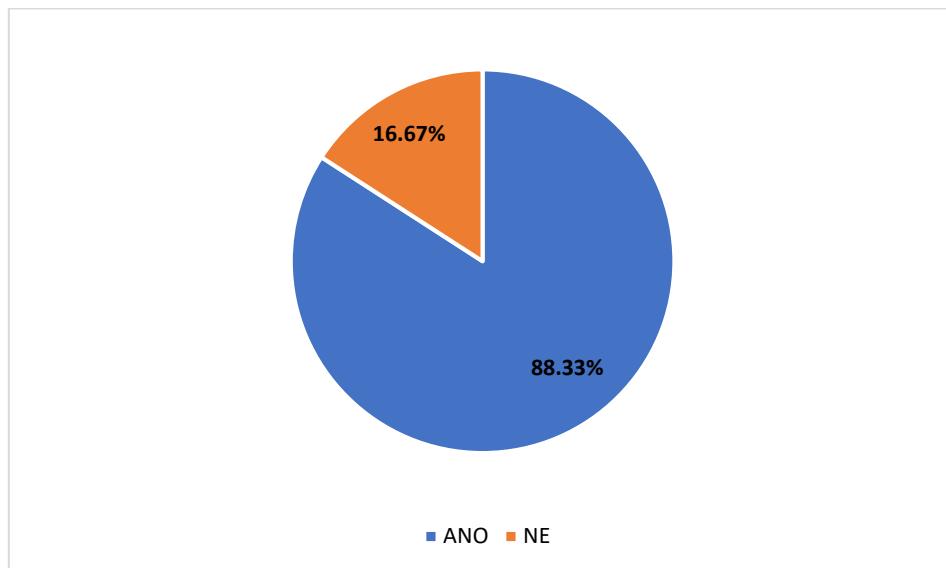
Pandemie COVID -19 ovlivnila spoustu lidí, rodin i domácností. Zasáhla nejen Českou republiku, ale i celý svět. Na dotazník odpovídali pouze respondenti z České republiky, přesněji tedy z Jihočeského kraje, takže výsledky jsou především ovlivněny situací, která z důvodu pandemie, zde vznikla.

Na dotazníkové šetření odpovědělo přesně 72 respondentů. Míra návratnosti dotazníků tedy byla velmi vysoká – 72 %.

V dotazníkovém šetření byli nejprve respondenti osloveni s otázkou, zda pracují z domova. Z výsledků, které jsou znázorněny v Grafu 1, je možné vidět, že 60 respondentů tedy 83,33 %

odpovědělo, že pracuje z důvodu pandemie z domova. Pouze 12 respondentů tedy 16,67 % odpovědělo, že doma nepracují, a to především z důvodů, že ve svém povolání nemají možnost z domova pracovat.

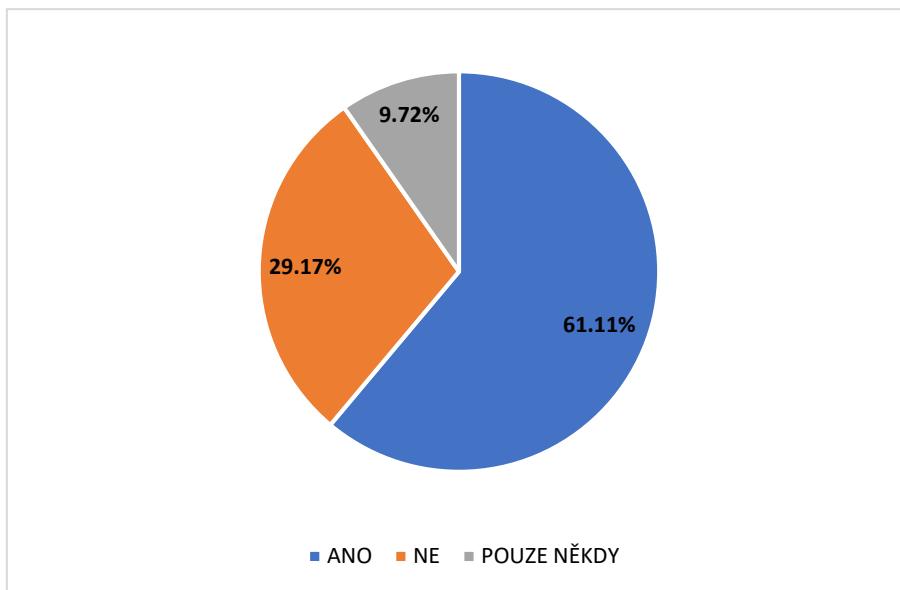
Graf 1: Otázka č. 1 – Pracujete z domova?

Zdroj : Vlastní zpracování.

Druhá otázka navazovala přímo na otázku číslo 1. V druhé otázce byli ti respondenti, kteří u předcházející otázky uvedli, že pracují z domova, požádáni, aby uvedli, jak jim práce z domova vyhovuje. Graf 2 tedy znázorňuje, že méně než 10 % respondentům práce z domova vyhovuje pouze někdy. 61,11 % respondentům práce z domova vyhovuje a cca 29 % respondentů uvedlo, že jim tento styl práce nevyhovuje.

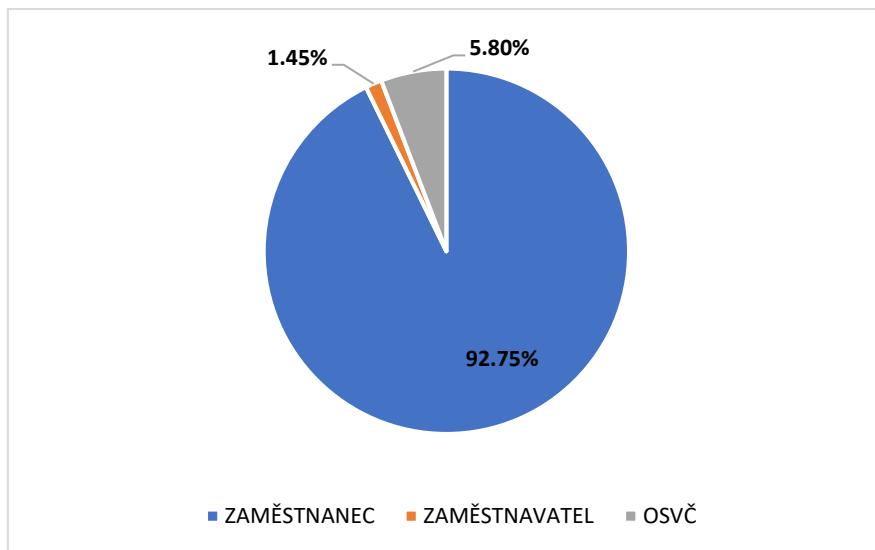
Graf 2: Otázka č. 2 – Vyhovuje Vám práce z domova?

Zdroj: Vlastní zpracování.

V otázce číslo 3 byli respondenti tázáni, v jaké pozici pracují. Zda jsou zaměstnanci v nějaké firmě či jsou přímo zaměstnavateli. Také zde byla možnost OSVČ, tedy zda jsou osobou samostatně výdělečně činnou. 92,75 % respondentů odpovědělo, že pracují na pozici zaměstnance, 5,8 % respondentů uvedlo, že pracují jako OSVČ, a cca 1,5 % respondentů uvedlo, že pracují na pozici zaměstnavatele (viz Graf 3).

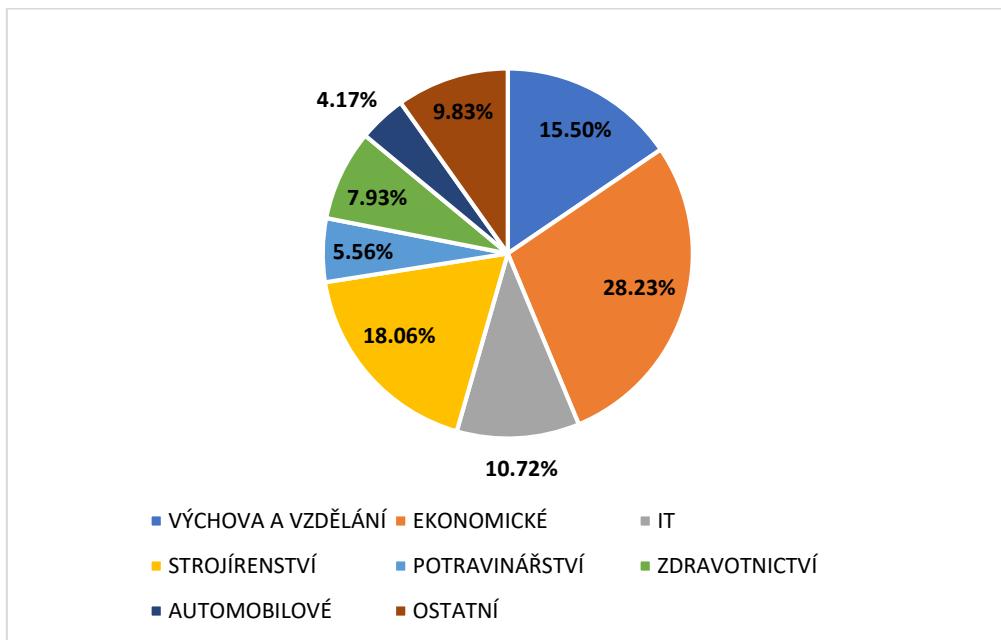
Graf 3: Otázka č. 3 – Jste zaměstnance, zaměstnavatel nebo OSVČ?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Otzáka číslo 4 částečně navazovala na otázku číslo 3. V otázce číslo 4 měli respondenti přesněji uvádět, v jakém odvětví pracují. Zde byla spousta různých odpovědí. Převážně ale respondenti pracují v ekonomickém, strojírenském odvětí a v odvětví výchovy a vzdělávání (viz Graf 4).

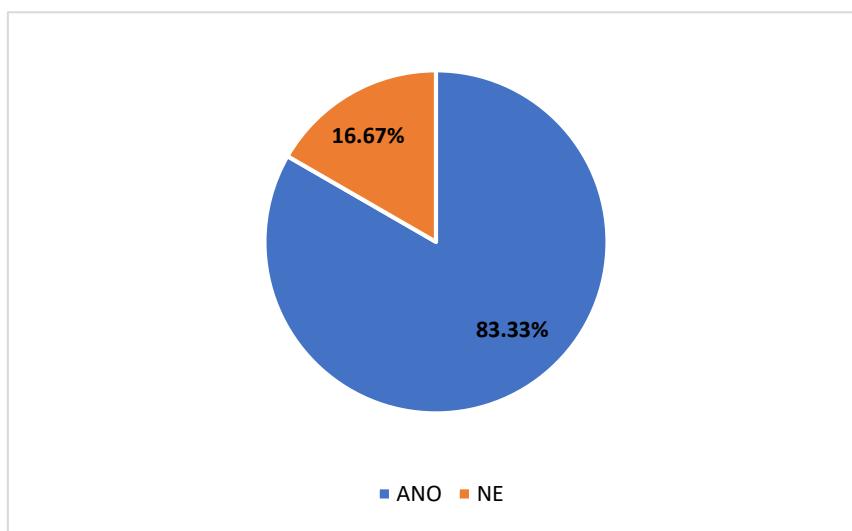
Graf 4: Otázka č. 4 – V jakém odvětví pracujete?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Otázka číslo 5 se týkala internetu, zda respondenti potřebují ke své práci z domova internet. Zde přibližně 83 % respondentů odpovědělo, že ke své práci internet potřebuje a zbylých 16 % respondentů internet nepotřebují, a to převážně z důvodu, že pracují ve službách, kde internet není první věcí, co ke své práci potřebují, ale potřebují především přímý styk s lidmi, pro které danou službu vykonávají (viz Graf 5).

Graf 5: Otázka č. 5 – Potřebujete ke splnění pracovních svých podmínek internet?

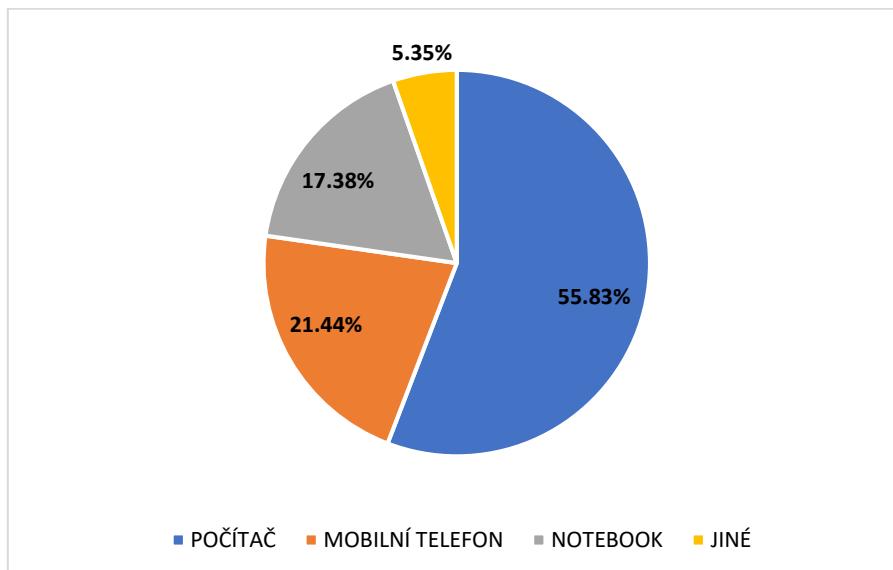

Zdroj: Vlastní zpracování.

V otevřené otázce číslo 6 měli respondenti vypsat, jaké zařízení při práci z domova potřebují. Graf 6 hovoří o tom, že převážně ti, kteří v předešlé otázce napsali, že potřebují internet, vypsal jako zařízení především počítač nebo mobilní telefon. Ostatní respondenti

vypisovali různorodé věci, které ke své práci potřebují za jakýkoliv podmínek, a to ať pracují v práci nebo doma.

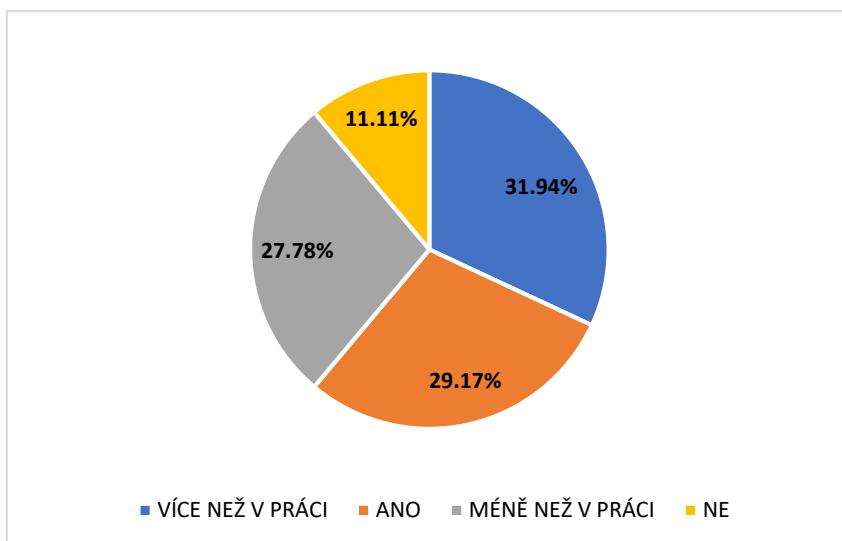
Graf 6: Otázka č. 6 – Jaká zařízení používáte při práci z domova?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Další tři otázky, tedy otázky číslo 7, 8, 9 navazovaly na pracovní dobu, tedy jak dlouho respondenti doma pracují. V otázce číslo 7 respondenti uváděli, zda doma pracují stejnou dobu jako v práci. Zde necelých 32 % uvedlo, že doma pracují více než v práci. Dále 29 % uvedlo, že pracují stejnou dobu jako v práci a dalších 27 % uvedlo, že doma pracuje méně než v práci. Pouhých 11 % respondentů odpovědělo, že doma stejnou dobu jako v práci nepracují. Přehledně jsou výsledky prezentovány v Grafu 7.

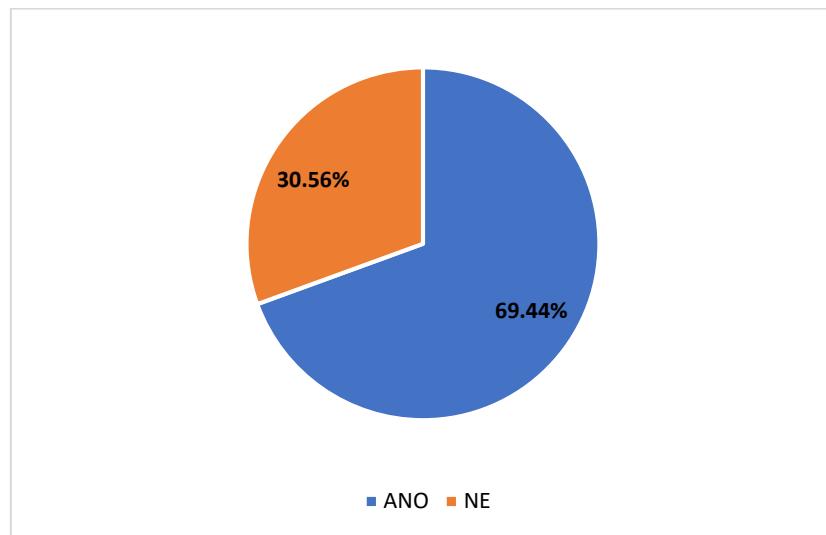
Graf 7: Otázka č. 7 – Pracujete doma stejnou dobu jako v práci?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak bylo zmíněno v minulém textu, otázka číslo 8 navazuje na předešlou otázku. V otázce čísle 8 respondenti odpovídali na to, zda si dávají během své práce doma pauzy. Na tuto otázku odpověděli respondenti celkem jasně. 70 % respondentů si dává pauzu, a to převážně takovou jako v práci a 30 % respondentů si pauzu od své práce nedá (viz Graf 8). Respondenti, kteří odpověděli, že si pauzy nedávají, byli především ti, kteří v otázce číslo 7 odpověděli, že pracují méně než v práci.

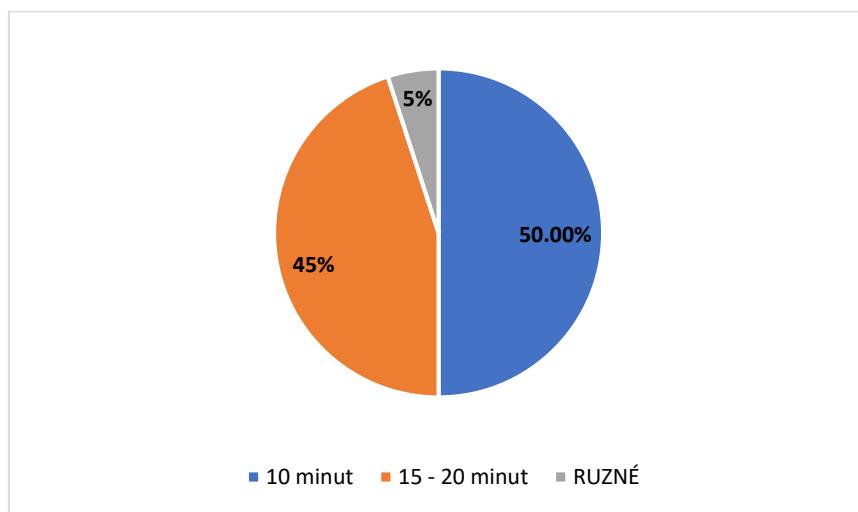
Graf 8: Otázka č. 8 – Dáváte si doma pauzy od práce?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Otzáka číslo 9, přímo navazovala na otázku číslo 8. Ti respondenti, kteří v předešlé otázce odpověděli, že si pauzy dávají, měli uvést, jak dlouhé jejich pauzy jsou. 50 % respondentů uvedlo, že jejich pauza trvá kolem 10 minut. Dalších 45 % uvedlo, že jejich pauzy trvají mezi 15-20 minutami. A zbylých 5 % respondentů uvedlo, že si pauzy dělají a trvají tak dlouho, jak oni potřebují. Graf 9 výsledky znázorňuje graficky.

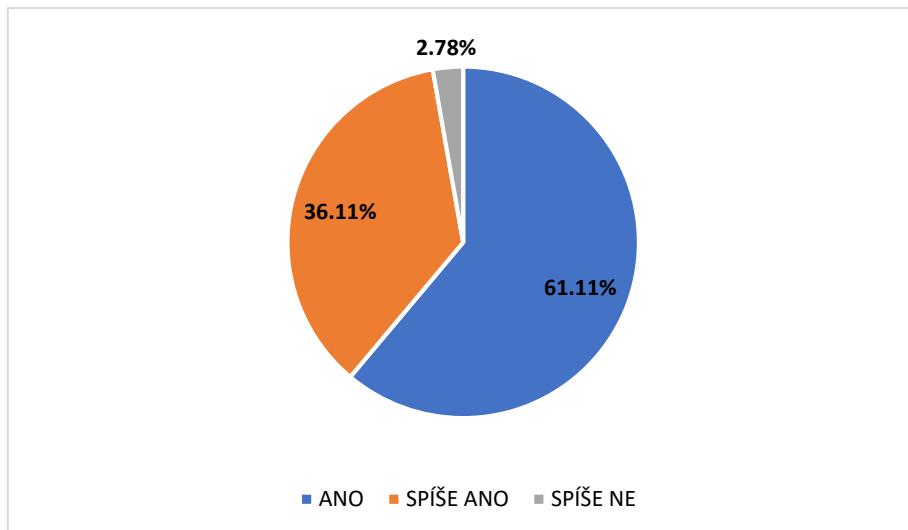
Graf 9: Otázka č. 9 – Jak dlouhé jsou Vaše pauzy?

Zdroj: Vlastní zpracování.

V další otázce, tedy v otázce číslo 10, respondenti odpovídali na to, zda mají možnost komunikovat se svými spolupracovníky, podřízenými či nadřízenými. Zde dohromady 97 % respondentů uvedlo, že mají nebo spíše mají možnost komunikovat a pouhá 3 % respondentů uvedlo, že možnost spíše nemá (viz Graf 10).

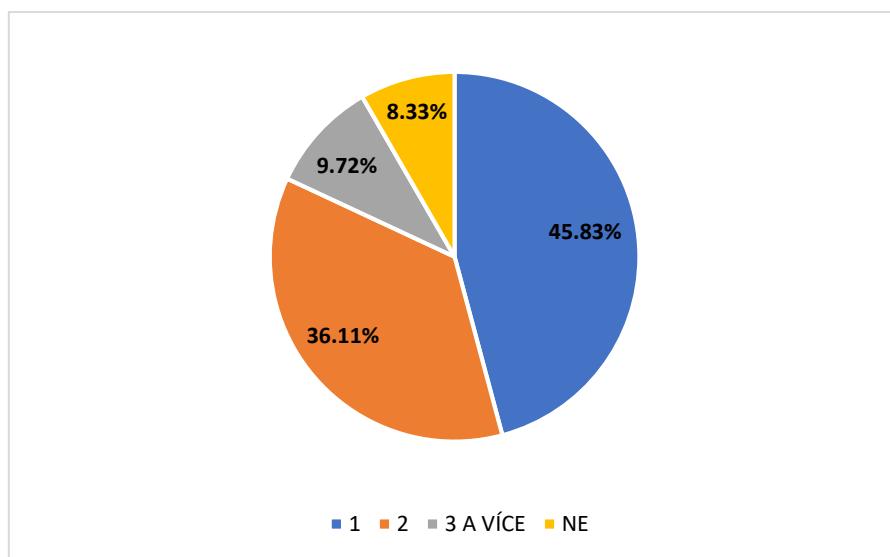
Graf 10: Otázka č. 10 – Máte možnost komunikovat se svými spolupracovníky/ podřízenými/ nadřízenými?

Zdroj: Vlastní zpracování.

V otázce číslo 11, na kterou navazovaly další otázky, měli respondenti odpovědět, zda mají děti a popřípadě kolik. Zde pouhých 8 % uvedlo, že děti nemají. 46 % respondentů napsalo, že mají jedno dítě a 36 % respondentů má děti dvě. Dalších 10 % uvedlo, že mají 3 nebo více dětí (viz Graf 11).

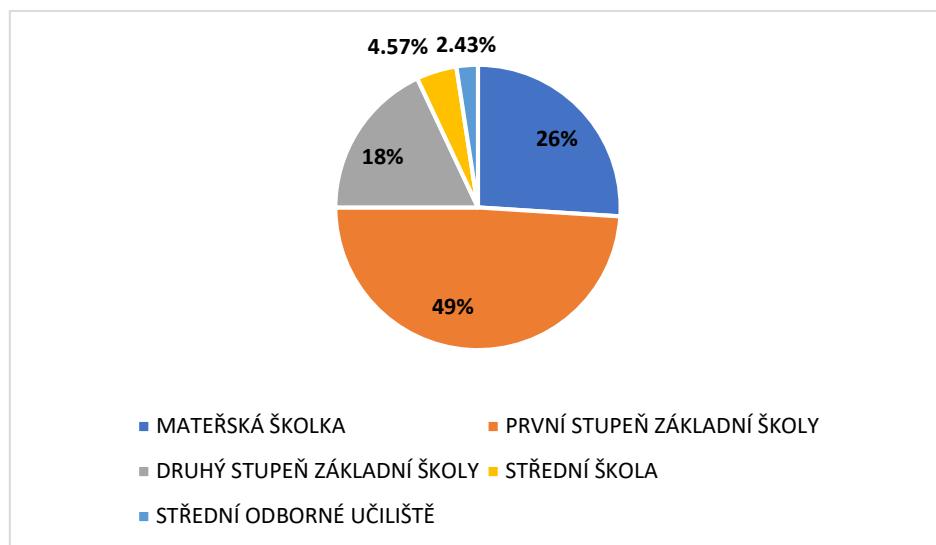
Graf 11: Otázka č. 11 – Máte dítě/ děti?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Otzáka 12 navazovala na odpovědi z předešlé otázky. V otázce 12 respondenti odpovídali, do jakého ročníku chodí jejich dítě či děti do školy. 26 % respondentů má děti v mateřské školce, 49 % má své dítě v prvním stupni základní školy, 18 % na druhém stupni základní školy, a zbylých 7 % má děti na středních školách nebo učilištích. Přehledně výsledky prezentuje Graf 12.

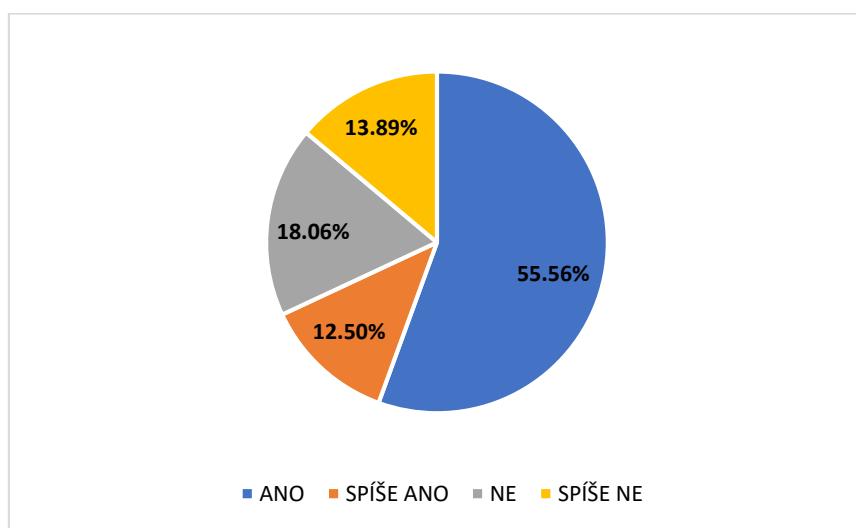
Graf 12: Otázka č. 12 – Vaše dítě/ děti chodí do?

Zdroj: Vlastní zpracování

Z důvodu uzavření škol kvůli pandemii COVID-19 byli respondenti v 13 otázce tázáni, zda je děti omezily při práci z domova. Zde 70 % respondentů uvedlo, že je jejich děti při práci z domova omezily. Většina těchto respondentů v předešlých otázkách uvedla, že mají děti ve školce, či na prvním stupni základní školy. Zbylých 30 % uvedlo, že je jejich děti při práci spíše neomezily (viz Graf 13).

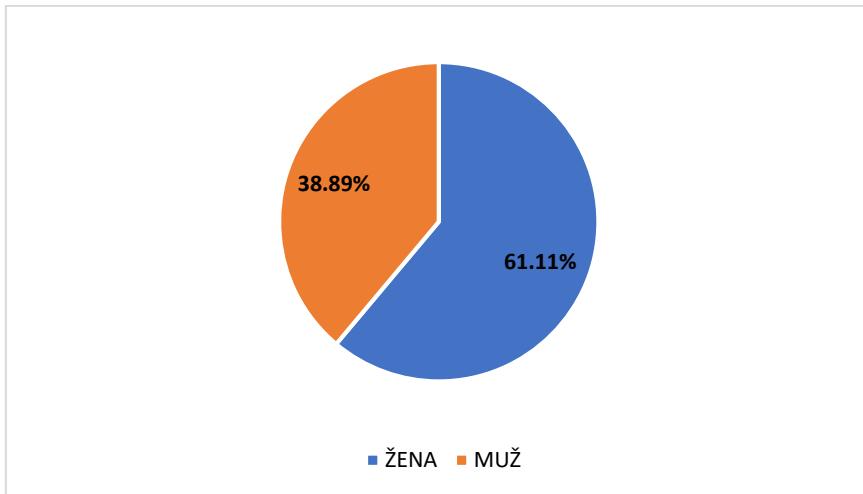
Graf 13: Otázka č. 13 – Omezili Vás při práci z domova děti?

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední tři otázky se týkaly pouze obecných věcí. Otázka číslo 14 se týkala pohlaví. Zde 61 % respondentů byly ženy a zbylých 39 % byli muži (viz Graf 14).

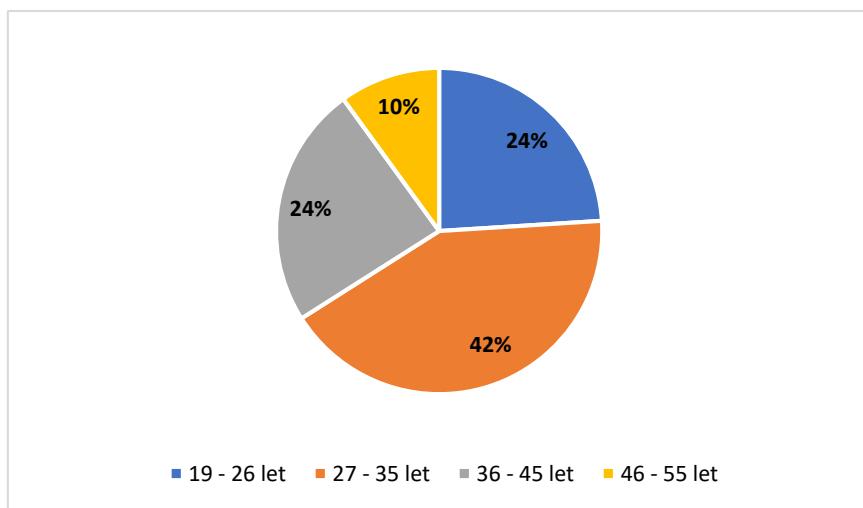
Graf 14: Otázka č. 14 – Jste žena nebo muž?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Otázka číslo 15 se zaměřovala na věk respondentů. Zde 24 % respondentů bylo ve věku mezi 19-26 let, 42 % bylo ve věku 27-35 let, 24 % bylo ve věku 36-45 let a zbylých 10 % bylo ve věku 46-55 let. Přehledně pak Graf 15.

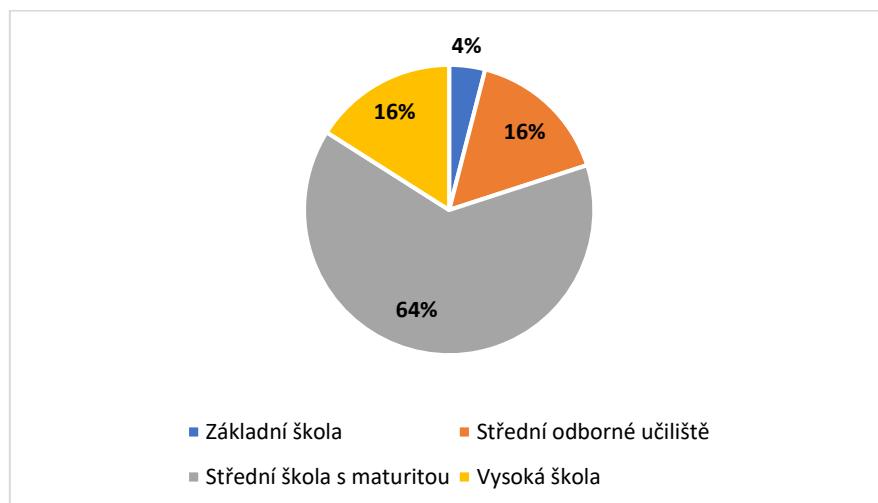
Graf 15: Otázka č. 15 – Kolik Vám je let?

Zdroj: Vlastní zpracování.

Poslední otázka dotazníkového šetření byla zaměřena na nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. 4 % respondentů mají pouze základní školu, dalších 16 % má vystudované odborné učiliště, 64 % má střední školu s maturitou a zbylých 16 % má vystudovanou vysokou školu (viz Graf 16).

Graf 16: Otázka č. 16 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Zdroj : Vlastní zpracování.

Diskuse výsledků

Co pandemie COVID -19 vlastně změnila? Respondenti uvedli, že během pandemie se jejich pracovní, tak soukromý život z větší části změnil. Závislost především na internetu a na zařízeních, jako je mobilní telefon, počítač či notebook ještě vzrostla a zaměstnance velmi ovlivnila. Představa, že kvůli výpadku elektřiny nebo jenom špatnému připojení internetu nemůžete pracovat a vaše dítě nemůže studovat, jsou jedny z případů, kterých se pracovníci obávají každé ráno. Z těchto důvodů nastaly změny především u žen, které se museli starat o své děti a měly tak větší pauzy při svém „home office“ než muži.

V rámci výzkumu byly položeny dvě výzkumné otázky. První výzkumná otázka zněla takto: Jak ovlivnila celosvětová pandemie COVID-19 pohled zaměstnavatelů a na druhé straně zaměstnanců na práci z domova? Pomocí metody dotazníkového šetření a následné analýzy výsledků bylo dopracováno k výsledkům, které nám jasně znázorňují, že jak zaměstnance, tak i zaměstnavatele pandemie velmi ovlivnila. Zaměstnavatelé museli zavést takzvaný „home office“ pro své zaměstnance, i přes to že většina zaměstnanců s tím nebyla spokojená, nebo jim tento způsob práce vůbec nevyhovoval. Je zde však i skupina zaměstnanců, která práci z domova vykonávat nemohla, a to hlavně z důvodu, že pracuje v takovém odvětví, kde je „home office“ prakticky nemožný. Touto skupinou jsou zaměstnanci, kteří pracují třeba v potravinářství nebo lékařství. Z důvodu zavedení home officu je zde také dobré uvést, že je velmi důležité oddělit v době restrikcí způsobených pandemii COVID-19 svůj pracovní a soukromý život, jako uvedli také Mojtahezdadech et al. (2021).

Druhá výzkumná otázka zněla: Co se změnilo u pracujících lidí s dětmi a v jejich domácnostech po uzavření škol během pandemie COVID-19? Znovu, jako v první výzkumné otázce, jsme se pomocí dotazníkového šetření a následné analýzy výsledků dostali k výsledkům, které nám naznačují, že změny v rodinách byly veliké. Hlavní změnou, která nastala po nařízení „home office“ bylo uzavření škol, které ovlivnilo nejen děti, ale především i jejich rodiče. Podle výsledků šetření bylo zjištěno, že rodiče, kteří pracovali doma, a přitom se také starali o své děti, měli změny v domácnosti razantnější, než lidé, kteří děti nemají. Z důvodu distanční neboli online výuky museli rodiče věnovat více pozornosti svým dětem, a to především dětem, které jsou na nižších stupních škol. Distanční výuka je u nižších stupních

škol neobvyklá, a proto měla zásadní dopad na rodiče dětí. Rodiče museli nejen připravovat své děti na online hodiny, ale v některých případech také docházelo k celkovému učení dětí od svých rodičů. Z tohoto důvodu se rodiče méně soustředili na práci, a tím pádem trávili více času s prací doma, než by trávili normálně v práci.

Závěr

Cílem této práce bylo uvést změny, které nastaly v životech zaměstnaných během pandemie COVID -19. Cílem také bylo odpovědět na 2 stanovené výzkumné otázky, které zněly: „Jak ovlivnila celosvětová pandemie COVID-19 pohled zaměstnavatelů a na druhé straně zaměstnanců na práci z domova? “ a „Co se změnilo u pracujících lidí s dětmi a v jejich domácnostech po uzavření škol během pandemie COVID-19?“ Cíl byl splněn.

Výsledky ukazují, že zavedený home office nevyhovoval nebo s ním nebyla spokojena většina respondentů, která na dotazníkové šetření odpověděla. Je zde však i skupina zaměstnanců, která práci z domova vykonávat nemohla, a to hlavně z důvodu, že pracují v takovém odvětví, kde je „home office“ prakticky nemožný. Jedná se o skupinu zaměstnanců, kteří pracují například ve zdravotnictví nebo potravinářství. Dalším hlavním problémem, který nastal po zavedení home office byl ten, že většina zaměstnanců měla problémy s oddělením pracovního a soukromého života. Nadále také přišlo uzavření škol, které pracující z domova velmi ovlivnilo. Podle výsledků šetření bylo zjištěno, že rodiče, kteří pracovali doma, a přitom se také starali o své děti, měli změny v domácnosti razantnější, než lidé, kteří děti nemají. Z důvodu distanční neboli online výuky museli rodiče věnovat více pozornosti svým dětem, a to především dětem, které jsou na nižších stupních škol, a proto se nemohli plně věnovat své práci.

Limitem a omezením tohoto průzkumu jistě bylo to, že respondenti byli pouze z Jihočeského kraje, tedy odpovědi mohli být zkreslené situací, která se zde odehrála. Z tohoto důvodu můžou být výsledky jiné v jiném kraji.

Budoucí průzkum by měl směřovat na téma, jak se home office ujal v různých odvětvích a v kterých by mohl nadále pokračovat.

Závěrem této práce je dobré uvést, že pandemie COVID -19 ovlivnila celý svět. Také jsme ale díky ní zjistili, že nejsme připraveni na práci ani na studium z domova. Domníváme se, že si z tohoto můžeme vzít ponaučení a do budoucna téma práce a studia z domova zlepšit.

Reference

- CATALANO, A. J., TORFF, B., ANDERSON, K. S., 2021. Transitioning to online learning during the COVID-19 pandemic: Differences in access and participation among students in disadvantaged school districts. *International Journal of Information and Learning Technology*, 38(2), 258-270.
- D'ANGELO, D., SINOPOLI, A., NAPOLETANO, A., GIANOLA, S., CASTELLINI, G., DEL MONACO, A., FAUCI, A. J., LATINA, R., IACOROSSI, L., SAOMONE, K., COCLITE, D., IANNONE, P., 2021. Strategies to exiting the COVID-19 lockdown for workplace and school: A scoping review. *Safety Science*, 134.
- ESPOSITO, S., COTUGNO, N., PRINCIPI, N., 2021. Comprehensive and safe school strategy during COVID-19 pandemic. *Italian Journal of Pediatrics*, 47(1).

- EZPELETA, L., NAVARRO, J. B., DE LA OSA, N., TREPAT, E., PENELO, E., 2020. Life conditions during COVID-19 lockdown and mental health in Spanish adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(19), 1-13.
- GRÄTZ, M., LIPPS, O., 2021. Large loss in studying time during the closure of schools in Switzerland in 2020. *Research in Social Stratification and Mobility*, 71.
- LEE, S. J., WARD, K. P., CHANG, O. D., DOWNING, K. M., 2021. Parenting activities and the transition to home – based education during the COVID-19 pandemic. *Children and Youth Services Review*, 122.
- LIU, Q., ZHOU, Y., XIE, X., XUE, Q., ZHU, K., WAN, Z., WU, H., ZHANG, J., SONG, R., 2021. The prevalence of behavioral problems among school – aged children in home quarantine during the COVID-19 pandemic in China. *Journal of Affective Disorders*, 279.
- MOJTAHEDZADEH, N., ROHWER, E., LEGNEN, J., HARTH, V., MACHE, S., 2021. Health-promoting work design for telework in the context of the COVID-19 pandemic. *Zentralblatt für Arbeitsmedizin Arbeitsschutz und Ergonomie*, 71(2), 69-74.
- POULAIN, T., MEIGEN, C., SOBEK, C., OBER, P., IGEL, U., KÖRNER, A., KIESS, W., VOGEL, M., 2021. Loss of childcare and classroom teaching during the COVID-19 related lockdown in spring 2020: A longitudinal study on consequences on leisure behavior and schoolwork at home. *PLoS ONE*, 16(3).
- RAMÍREZ-HURTADO, J. M., HERNÁNDEZ-DÍAZ, A. G., LÓPEZ-SÁNCHEZ, A. D., PÉREZ-LEÓN, V. E., 2021. Measuring online teaching service quality in higher education in the COVID-19 environment. *Environmental Research and Public Health*, 18(5).
- SALZANO, G., PASSANISI, S., PIRA, F., SORRENTI, L., LA MONICA, G., PAJNO, G. B., PECORARO, M., LOMBARDO, F., 2021. Quarantine due to the COVID-19 pandemic from the perspective of adolescents: The crucial role of technology. *Italian Journal of Pediatrics*, 47(40).
- SCHMID, L., WORN, J., HANK, H., SAWATZKI, B., WALPER, S., 2020. Changes in employment and relationship satisfaction in times of the COVID-19 pandemic: Evidence from the German family Panel. *European Societies*, 23, 743-758.
- THORELL, L. B., SKOGLUND, C., DE LA PEÑA, A. G., BAEYENS, D., FUERMAIER, A. B. M., GROOM, M. J., MAMMARELLA, I. C., VAN DER OORD, S., VAN DEN HOOFDAKKER, B. J., LUMAN, M., DE MIRANDA, D.M., SIU, A. F. Y., STEINMAYR, R., IDREES, I., SOARES, L. S., SÖRLIN, M., LUQUE, J. L., MOSCARDINO, U. M., ROCH, M., CRISCI, G., CHRISTIANSEN, H., 2021. Parental experiences of homeschooling during COVID-19 pandemic: Differences between seven European countries and between children with and without mental health conditions. *European Child and Adolescent Psychiatry*.
- THUNSTROM, L., NEWBOLD, S. C., FINNOFF, D., ASHWORTH, M., SHOGREN, J. F., 2020. The benefits and costs of using social distancing to flatten the curve for COVID-19. *Journal of Benefit-Cost Analysis*, 11(2), 179-195.

TSO, W. W. Y., WONG, R. S., TUNG, K. T. S., RAO, N., FU, K. W., YAM, J. C. S., CHUA, G. T., CHEN, E. Y. H., LEE, T. M. C., CHAN, S. K. W., WONG, W. H. S., XIONG, X., CHUI, C. S., LI, X., WONG, K., LEUNG, C., TSANG, S. K. M., CHAN, G. C. F., TAM, P. K. H., CHAN, K. L., KWAN, M. Y. W., HO, M. H. K., CHOW, C. B., WONG, I. C. K., IP, P., 2020. Vulnerability and resilience in children during the COVID-19 pandemic. *European Child and Adolescent Psychiatry*.

Kontaktní adresa autorů:

Adéla Staňková, Ústav značectví a oceňování, Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, studentka bakalářského programu, Okružní 517/10, 37001 České Budějovice, Česká republika, e-mail: 27775@mail.vstecb.cz

Ing. Eva Kalinová, Fakulta provozu a ekonomiky dopravy a spojů, Katedra ekonomiky, Žilinská univerzita v Žilině, Univerzitná 8215/1, 01026 Žilina, Slovakia, e-mail: kalinova@mail.vstecb.cz